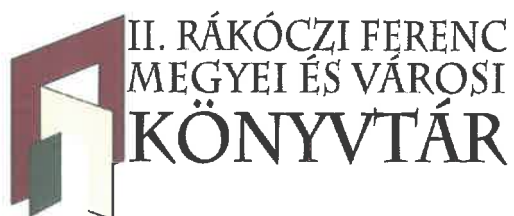

**A BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI
KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÁS
MUNKATERVE**

2019

**II. Rákóczi Ferenc
Megyei és Városi Könyvtár
Miskolc**

Tartalom

1. Helyzetkép.....	3
1.1 Borsod-Abaúj-Zemplén megye kistelepüléseinek könyvtárellátási helyzete számokban	3
1.2 A központi költségvetési támogatás egységes feladatalapú felhasználási terve.....	9
 2. A megyei hatókörű városi könyvtár által nyújtott szolgáltatások	13
2.1. Állománymenedzsment	13
2.1.1. Gyűjteményfejlesztés.....	13
2.1.2. Állomány nyilvántartása, feltárása, gondozása.....	17
2.2 Dokumentumszolgáltatás	18
2.3 Információszolgáltatás	19
2.4 Községi szolgáltatások	21
2.5 Speciális könyvtári szolgáltatások, dokumentumok, eszközök biztosítása a fogyatékossgal élők számára	23
2.6 Nemzetiségi könyvtári ellátás	24
2.7 Szakmai képzés, továbbképzés.....	26
2.8 Eszközbeszerzés	28
2.9 Statisztikai adatszolgáltatás.....	31
2.10 Könyvtárhasználat.....	32
 3. Szolgáltató könyvtár	33
 4. Minőségfejlesztés, minőségirányítás, a szolgáltatás dokumentálása	33

1. Helyzetkép

1.1 Borsod-Abaúj-Zemplén megye kistelepüléseinek könyvtárellátási helyzete számokban

A megyei hatókörű városi könyvtár területi feladatainak jelentős részét a megyében működő nyilvános könyvtárak módszertani, szakmai támogatása, a számukra nyújtott szolgáltatások minőségének megőrzése, javítása teszi ki. Borsod-Abaúj-Zemplén megye sajátos településjellege, az 500 fő, vagy ez alatti lakónépességű települések magas, a városok viszonylag alacsony száma és korlátozott szolgáltató képessége már a korábbi években is különösen indokoltá tette a szakmai együttműködések megerősítését. A gazdaságosan és költséghatékonyan működtethető Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer kialakítása kedvező folyamatokat indított el az elmúlt években a kistelepülésen élők könyvtári ellátásában. A tendenciát a rendszerhez csatlakozók számának folyamatos növekedése jelzi. Ezzel ellentétes folyamat figyelhető meg a nyilvános könyvtárak jegyzékén szereplő települések számában, ahol a lélekszám alapján még lehet számítani csökkenésre a jövőben is.

A megyei hatókörű városi könyvtár szervezőmunkájának eredményeként Borsod-Abaúj-Zemplén megyében minden településen biztosítottak valamilyen formában a szolgáltatások, a korábbi években kivételt képező Rakacával is sikerült megállapodást kötni a KSZR csatlakozás érdekében, a buszos ellátás biztosítására. 2019 januárjától 327 településen a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében biztosítjuk a könyvtári ellátást. Miskolc mellett 23 város és 7 község a nyilvános könyvtárak jegyzékén szereplő könyvtárat tart fenn, továbbá négy szak- és felsőoktatási könyvtár működik a megyében.

A községekben élő lakosság minőségi könyvtári ellátása érdekében létrehozott Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszernek köszönhetően a kistelepüléseken is biztosítottak a szolgáltatások személyi és szervezeti keretei, rendelkezésre állnak a technikai, logisztikai feltételek is. 2019-ben a személyi feltételek terén problémák várhatók a megszűnő kulturális közfoglalkoztatás miatt.

Az ellátás alapvető célja továbbra is az, hogy a kistelepüléseken élők közvetlenül, illetve a szolgáltatásokat közvetítő városi könyvtárak közreműködésével a lehető leghatékonyabban és gazdaságosan működtethető rendszer segítségével minőségi könyvtári, információs szolgáltatásokhoz jussanak.

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár 2013-ban 297 településen – az önkormányzatokkal kötött megállapodást követően – kezdte el a KSZR keretében a könyvtári szolgáltatás biztosítását, melyhez 2013 végén újabb két település, Hidasnémeti és Bódvaszilás csatlakozott. 2014 végén újabb 10 település, Aszaló, Bodrogkisfalud, Hangács, Hernádkércs, Kiscséc, Nagykinizs, Rakacaszend, Szegilong, Tiszaladány, Viszló csatlakozott a KSZR rendszerhez. Az új belépők közül 4 település a könyvtárbuszos szolgáltatást, míg 6 település a letéti ellátást választotta. 2016-ban már 314 településsel dolgoztunk együtt a könyvtári ellátást

illetően, hiszen a meglévő 309-hez még öt új település - Ároktő, Arló, Borsodszirák, Krasznokvajda és Legyesbénye – önkormányzatával kötöttünk együttműködési megállapodást. 2017-ben Abaújszántó, Boldva, Erdőbénye, Halmaj, Homrogd, Taktabáj, Tiszapalkonya csatlakozott a KSZR-hez. 2019. január 1-jétől már 327 települést látunk el a két legutóbbi csatlakozóval, Harsánnyal és Rakacával együtt.

Összességében 2019-ben már 270 település **könyvtári szolgáltató helyen igényli a szolgáltatás biztosítását, és csupán 57 település kívánja továbbra is igénybe venni a könyvtárbuszos ellátást.** Hejőszalonta a buszos ellátás igénybe vétele helyett 2019-től szolgáltatóhelyet alakít ki.

A hatékony és gazdaságosan működtethető ellátás érdekében továbbra is fenntartjuk a már meglévő szolgáltatás-megosztási szerződéseket a jól működő városokkal; 2019-ben továbbra is 8 városi könyvtár (Encs, Kazincbarcika, Ózd, Sárospatak, Sátoraljaújhely, Szendrő, Szerencs, Tiszaújváros) vesz részt a kistelepülési ellátásban. Az új könyvtárbuszos ellátás és a megyében jelentkező emberi erőforrás hiánya miatt az év folyamán a városokkal kötött szerződések felülvizsgálatot igényelnek. A várhatóan szeptembertől induló új könyvtárbusz miatt ez az ellátási forma átstrukturálódik az encsi és edelényi térségben, az egyik kisbusz működtetése indokolatlanná válik.

A településszám egyharmadában, nyolc ellátási körzetben (abaúj-hegyközi, cigándi, mezőcsáti, mezőkövesdi, miskolci, szikszói, szendrői, tokaji) közvetlen szolgáltatást nyújt a megyei hatókörű városi könyvtár a csatlakozott kistelepüléseknek. Ilyen módon közvetlen ellátásban részesül a 2019-től csatlakozó Harsány is.

A terület-ellátási csoport személyi összetételében újabb változások következtek be, így 2018 végétől 9 fő látja el a feladatokat.

A Rendezvényszervező és PR csoport egy munkatársa közreműködik a területi ellátás portáljának és az új folyóiratnak a szerkesztésében, a megyei munka sajtóban és médiában való népszerűsítésében.

A gépkocsivezetői feladatokat 1 gépkocsivezető és 3 területi referens végzi, de a kollégák között vannak továbbiak is, akik bekapcsolódnak ebbe a munkába. A személyi feltételek adottak a feladat ellátásához, fokozott figyelmet és szervezést a gépkocsihasználat és a gépkocsivezetői feladatok ellátása igényel. A rendelkezésre álló 4 gépkocsi a KSZR feladatok mellett az intézményi feladatokat is ellátja.

A KSZR könyvtári szolgáltatóhelyek lakosságszám szerinti megoszlása az alábbiak szerint alakul 2019-ben. Mindkét új csatlakozott település (Harsány, Rakaca) község.

Könyvtárak		Könyvtárak száma (db) 2019	Lakosságszám összesen 2018. január 1.
Könyvtárellátási Szolgáltató helyek	megyei hatókörű városi könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 0 - 500 lakosú településen	141	33 730
	ebből könyvtárbusszal ellátott település	46	7790
	megyei hatókörű városi könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 501 - 1000 lakosú településen	85	60072
	ebből könyvtárbusszal ellátott település	10	7208
	megyei hatókörű városi könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 1001 - 1500 lakosú településen	43	51 543
	ebből könyvtárbusszal ellátott település	1	1032
	megyei hatókörű városi könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 1501 - 5000 lakosú településen	58	129 693
	ebből könyvtárbusszal ellátott település	0	0
Összesen		327	275 038
Nemzetiségi könyvtárat fenntartó nemzetiségi önkormányzattal kötött megállapodás alapján			0
A települési közkönyvtári és iskolai könyvtári feladatokat együttesen ellátó szolgáltató helyek száma		31	39 562

2019-ben a megyei hatókörű városi könyvtár területi feladatait továbbra is a 1997. évi CXL. törvényben megfogalmazottak, a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működéséről szóló 39/2013. (V. 31.) rendelet, a költségvetésről szóló aktuális törvény, a nyilvános könyvtárak jegyzékének vezetéséről szóló 379/2017. (XII. 11.) Korm. rendelet, valamint a kistélepekkel és városi könyvtárakkal megkötött megállapodások alapján szervezzük.

A törvényben meghatározott kötelező állami feladatokat maradéktalanul ellátjuk, s a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer létrehozásakor kialakított fő céljainkat továbbra is követendőnek tartjuk.

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működtetésében, munkaszervezésében a következő alapelvek érvényesülését tartjuk szem előtt:

- Arra törekszünk, hogy a rendszer továbbra is gazdaságosan és hatékonyan üzemeljen a költségek átgondolt, lehetőség szerinti csökkentésével, a beszerzések hatékony előkészítésével.
- Nagy hangsúlyt fektetünk az informatikai fejlesztésekre, mivel a szakmai munkát jól kiépített, következetesen fejlesztett és karbantartott informatikai rendszer tudja támogatni.
- A KSZR működtetéséhez szükséges adatokat, információkat naprakészen, jól bővíthető és lekérdezhető adatbázisokba szervezzük, melyhez a hozzáférés az intézmény igazgatójának, gazdaságvezetőjének, megyei hálózati igazgatóhelyettesének és a Terület-ellátási munkacsoport valamennyi tagjának biztosított. Az adatok szervezésében, tárolásában és megosztásában alkalmazzuk a korszerű információtechnológiai lehetőségeket.
- Az adatok több szempontú lekérdezését, elemzését folyamatosan biztosítani kell.
- Arra törekszünk, hogy a kistélepek könyvtári, információs és közösségi helyekkel való személyes kapcsolattartás a leghatékonyabban és a legkisebb költséggel valósuljon meg.
- A kistélepek ellátást koordináló II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár és a szolgáltatások biztosításában közreműködő városi könyvtárak azonos elvek mentén szervezik a munkájukat, melynek érdekében szakmai konzultációkat, szakmai napokat szervezünk, szabályzatokat dolgozunk ki.
- A városi könyvtárak részt vesznek a munkaterv és a beszámoló összeállításában, melyhez a statisztikai adatok, valamint a kistélepek személyes megkeresése szolgáltató adatot.
- Valamennyi, a KSZR működtetésében szerepet vállaló könyvtár azonos rendszert, a Corvina integrált könyvtári rendszert használja a dokumentumok és információk közvetítésére. Minden állománymozgást (letéti csere, új tartós letét kihelyezése,

állományleltár, törlés stb.) a Corvina integrált rendszer megfelelő moduljának használatával bonyolítunk.

- A feladatellátásban kulcsszerepe van a megyei közös katalógusnak és a Megyei Tudástár portálnak.
- A dokumentumok (könyv, folyóirat, hangoskönyv, DVD, digitális dokumentumok stb.) gyarapítása, feldolgozása központilag, a megyei és városi könyvtárban történik. A dokumentumok szolgáltató helyekre juttatásában, a cserék és letétek gondozásában valamennyi szerződött partner részt vesz.
- A közreműködő városi könyvtárak, szoros kapcsolatot tartva a kistérségi munkatárssal, igényfelmérést végezve vesznek részt a gyarapítás munkájában, melyhez minden könyvtárban egy fő jogosultsággal rendelkezik.
- Azon települések esetében, ahol a fenntartó is együttműködő partnernek bizonyul, kezdeményezzük a szolgáltató hely berendezésének teljes megújítását, elsősorban NKA pályázat keretében. Azokon a településeken, ahol nem lehetséges pályázat benyújtása, kezdeményezzük a könyvtári tér rendbetételét és a berendezések megújítását KSZR forrásból.
- Továbbra is kiemelten kezeljük az olvasásnépszerűsítő programok szervezését, valamint a felhasználói tanfolyamokat, s a közreműködők kiválasztásában a helyi művészeket igyekszünk előtérbe helyezni.
- Központi keretből és beszerzéssel biztosítjuk az irodaszereket, ügyviteli nyomtatványokat, a könyvtárhasználati foglalkozásokhoz szükséges anyagokat.
- Az informatikai eszközpark bővítésével kapcsolatban arra törekszünk, hogy a KSZR fejlesztési tervben foglaltak teljesüljenek, vagyis 2018 végéig minden településen legalább 2 darab számítógép álljon rendelkezésre.

A Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működtetésére a II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár a 2019-es évre 254 791 160 Ft állami támogatásban részesül.

A település lakosságszámától függő fajlagos összeg a Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló 2018. évi L. törvényben került kihirdetésre, mely az előző évihez képest nem változott és az alábbiak szerint alakul:

1 000 fő lakosságszámú vagy az alatti település esetén 668 300 Ft/település

1 001 – 1 500 fő lakosságszám közötti település esetén 1 060 760 Ft/település

1501 – 5 500 fő lakosságszám közötti település esetén 1 002 460 Ft/település. Az állami támogatás nettó értékben kerül felhasználásra.

Átfogó feladatok:

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár a törvény előírásai értelmében a megye egész területén szervezi a könyvtárak közötti együttműködést, a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében szolgáltatásokat nyújt az igénylő települések számára.

- A feladatellátás érdekében évente 2 alkalommal megyei szintű szakmai napot szervezünk. Alkalmanként, a szakmai szervezetekkel együttműködve további, az aktuális könyvtárszakmai kérdésekkel kapcsolatos konzultációs napot szervezünk.
- A terület-ellátási csoport rendszeresen, személyesen és elektronikusan tartja a kapcsolatot a fenntartó önkormányzatok képviselőivel, polgármesterekkel, jegyzőkkel, valamint a településeken működő könyvtári, információs és közösségi helyek munkatársaival.
- A könyvtári területet érintő jogszabályi változásokról, könyvtárszakmai akciókról tájékoztatást nyújtunk. A személyes látogatások gyakorisága legalább negyedéves.

Kiemelt feladatok

Kiemelt feladat a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében végzett munkáról a beszámoló, illetve a munkaterv elkészítése, a megyei szintű statisztikai adatszolgáltatás koordinálása, ezzel párhuzamosan a valós települési elvárásokra alapozott költségvetés összeállítása.

A korábbi évek tapasztalatainak összefoglalása, értékelése érdekében elő kell készíteni egy újabb elégedettségmérést 2020 elejére, mellyel összehasonlíthatjuk a 2017-ben készült mérés eredményeit, valamint megtudhatjuk, hogy az új könyvtárbusznak milyen a fogadtatása.

A megye területén működő könyvtárakkal való együttműködés során 2019-ben arra törekszünk, hogy a közös munka több síkon is megvalósuljon. A szakmai ismeretátadás egyik leghasznosabb formája a szakmai napok szervezése, valamint a tematikus továbbképzések tervezése. 2019-ben folytatni kívánjuk az elmúlt évek jó gyakorlatát, és több helyszínen a Corvina integrált könyvtári rendszer használatát elősegítő, 1-1 napos továbbképzést szervezünk az érdeklődő társkönyvtárak szakemberei számára.

Az aktuális könyvtárszakmai kérdésekről egy-egy szakmai nap keretében tájékoztatjuk a megye könyvtárosait és fenntartóit. 2019-ben két programot szervezünk a KSZR-ben közreműködő városi könyvtárak munkatársainak részvételével. Ezek megvalósítását május és október hónapban tervezzük.

Felelős: igazgató, megyei hálózati igazgatóhelyettes

Határidő: 2019. május, október

A könyvtárbuszos szolgáltatás színvonalának emelése érdekében 2019. szeptember 1-jétől megkezdni üzemszerű működését az új, uniós forrásból vásárolt könyvtárbusz. A busz feltöltését, a próbatutat nyár végére kell megvalósítani.

Felelős: igazgató, gazdasági igazgatóhelyettes, megyei hálózati igazgatóhelyettes,

Határidő: 2019. augusztus 31.

A kulturális törvény változását követve, a nyilvános települési könyvtárak minisztériumi séma alapján elkészült 2018-as Beszámolóit és 2019-es Munkaterveit elektronikus formában begyűjtjük és feltöltjük a Könyvtári Intézet által működtetett **Magyarországi Könyvtárak Adatbázisába**.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes

Határidő: 2019. április 15.

Részt veszünk a májusi országos KSZR konferencián, Békéscsabán.

Felelős: igazgató, megyei hálózati igazgatóhelyettes

Határidő: 2019. május 21.

A 2013-2018 közötti ciklus eredményeit áttekintő, fotókkal illusztrált kiadványt tervezünk megjelentetni 2019-ben, melynek fő tartalmi eleme a KSZR működése.

Felelős: igazgató, gazdasági igazgatóhelyettes, megyei hálózati igazgatóhelyettes

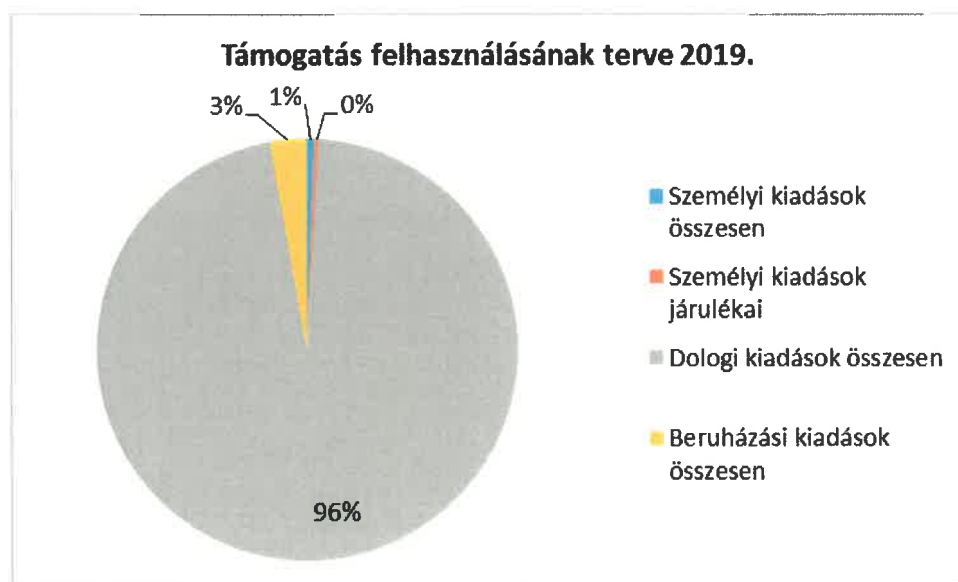
Határidő: 2019. október 31.

1.2 A központi költségvetési támogatás egységes feladatalapú felhasználási terve

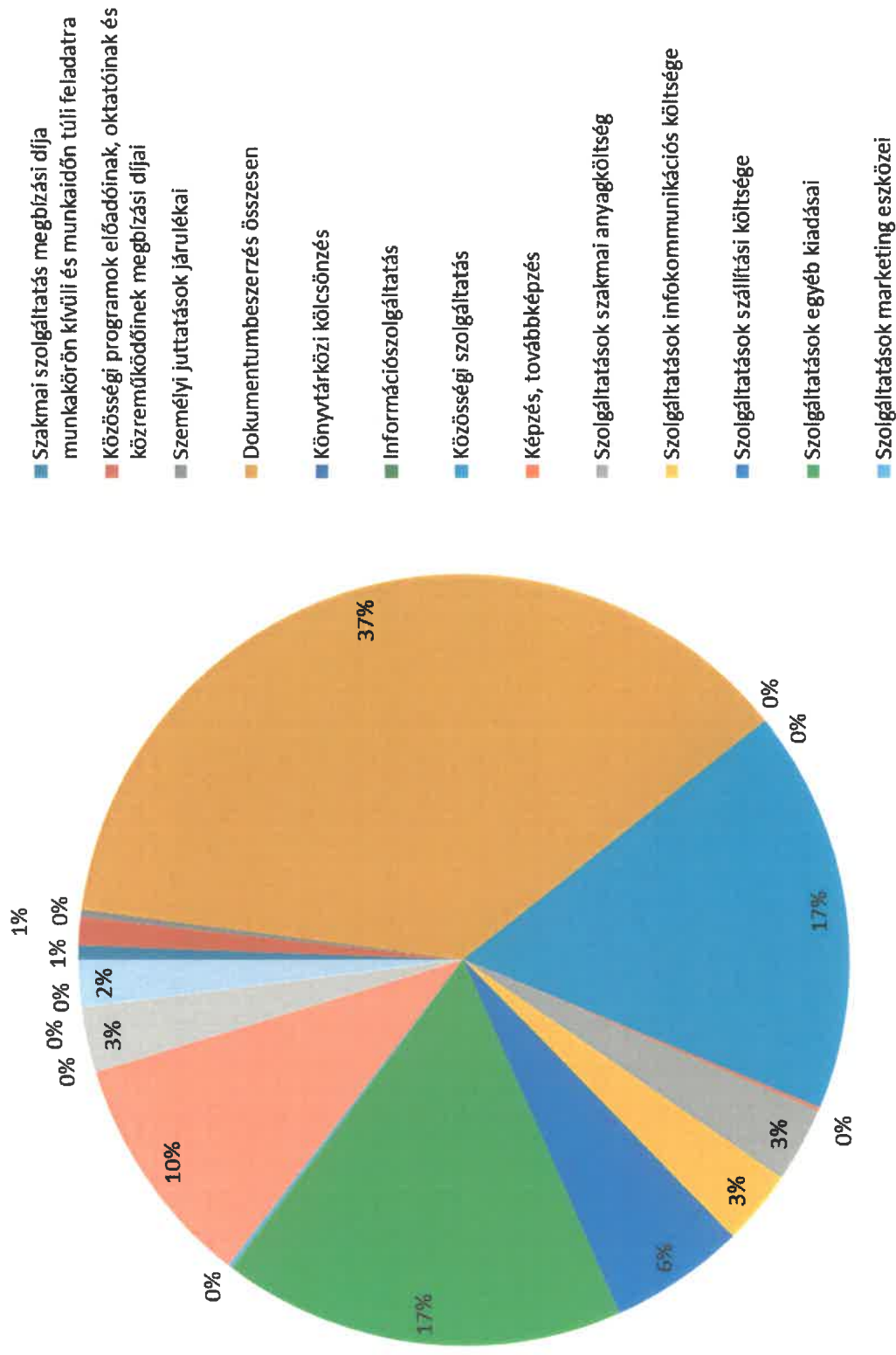
Borsod-Abaúj-Zemplén megye Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer 2019. évi költségvetési támogatásának felhasználási terve				
		kiadások	összesen	%
Személyi jellegű kiadások összesen			4 500 000 Ft	1,77%
	Szakmai szolgáltatás megbízási díja munkakörön kívüli és munkaidőn túli feladatra	1 500 000 Ft		
	Közösségi programok előadóinak, oktatóinak és közreműködőinek megbízási díjai	3 000 000 Ft		
Személyi juttatások járulékai összesen			789 750 Ft	0,31%
	Személyi juttatások járulékai	789 750 Ft		
Dologi kiadások összesen			249 501 410 Ft	97,92%
Dokumentumszolgáltatás			95 000 000 Ft	37,29%
	Dokumentumbeszerzés összesen		95 000 000 Ft	37,29%
	Könyv	70 000 000 Ft		
	Folyóirat, napilap	24 000 000 Ft		
	Nem hagyományos dokumentumok	1 000 000 Ft		

Könyvtárközi kölcsönzés - egyedi dokumentumokra vonatkozó kérések teljesítése (postaköltség, csomagolás stb.)			
Információs szolgáltatás		0 Ft	0,00%
Adattárak, adatbázisok szolgáltatás díja (pl. EBSCO), honlapfejlesztés, retrospektív feldolgozás, konverzió, oktatásban, képzésben résztvevők információellátásának segítése Helyismereti információk biztosítása, digitalizálás			
Közösségi szolgáltatás		43 100 000 Ft	16,92%
Digitális írástudás fejlesztés, információs műveltség elsajátításának, használatképzés, tanulási folyamatok támogatása, ODR-MOKKA működéséről tájékoztatás			
Olvasásfejlesztő, ismeretterjesztő, a könyvtár szolgáltatásait népszerűsítő programok, kulturális, közösségi rendezvények, egyéb programok, kiállítások szervezése	43 100 000 Ft		
Könyvtárosképzés, továbbképzés		400 000 Ft	0,16%
Könyvtári személyzet rendszeres képzése, továbbképzése, szakmai napok költségei (tanfolyamok költsége, utazás, csoportos étkezés)	400 000 Ft		
Szolgáltatások szakmai anyagköltsége		8 000 000 Ft	3,14%
Szakmai nyomtatványok, vonalkód, könyvtámasz, címkék, filmulux, olvasójegy stb.	8 000 000 Ft		
Kültéri és beltéri táblák, feliratok, képkeretek, betű- és szakjelzet készlet stb.			
Szolgáltatások infokommunikációs költsége		8 000 000 Ft	3,14%
Nem adatátviteli célú távközlési díjak	2 500 000 Ft		
Adatátviteli célú távközlési díjak			
Szoftverüzemeltetés, licenc díj, portálszolgáltatás díja	5 500 000 Ft		
Szolgáltatások szállítási költsége		14 501 410 Ft	5,69%
Gépkocsi/könyvtárbusz üzemeltetés kiadásai (hajtó- és kenőanyag, biztosítás, szerviz)	13 001 410 Ft		
Egyéb szállítási költség, csoportos utazás költsége			
Postaköltség (egyéb postai küldemény)	1 500 000 Ft		
Szolgáltatások egyéb kiadásai		43 000 000 Ft	16,88%
Pénzügyi szolgáltatás, bankköltség, közbeszerzés költsége Egyéb általános költségek Irodaszerek, egyéb nyomtatvány	15 000 000 Ft		

Továbbszámlázott (közvetített) szolgáltatások kiadásai államháztartáson belülre - szolgáltatás vásárlása városi könyvtártól	28 000 000 Ft		
Szolgáltatások marketing eszközei		500 000 Ft	0,20%
Szolgáltatást népszerűsítő, tájékoztató kiadványok, programmeghívók, hirdetés, reklámköltségek	500 000 Ft		
Szolgáltatások kísértékű tárgyi eszközei		25 000 000 Ft	9,81%
Fejlesztő játékok, eszközök kiegészítő célbútorok, berendezési tárgyak, számítástechnikai eszközök, elektronikai eszközök	25 000 000 Ft		
Szolgáltatások beruházási, fejlesztési költsége		7 000 000 Ft	2,75%
Számítástechnikai nagyértékű eszközök, szoftverek	7 000 000 Ft		
Szállító jármű vásárlása			
Szoftver- és adatbázisfejlesztés			
Egyéb			
Egyéb, a fenti kategóriákba nem sorolható tétel		5 000 000 Ft	1,96%
Artisjus			
Egyéb költség: repi után megfizetett jár., le nem vonható Áfa	5 000 000 Ft		
.....			
Támogatás összesen		254 791 160 Ft	

Dologi kiadások százalékos megoszlása 2019.

A 2019. évi forrás a 2 újonnan csatlakozott település után járó normatíva miatt magasabb az előző évinél, így ténylegesen 254 791 160 Ft támogatással tervezünk.

A felhasználás, az egyes feladatokra fordítható keretösszegek meghatározása során arra törekszünk, hogy a felhasználás kiegyensúlyozott, gazdaságos és a települések igényeihez alkalmazkodó legyen. Növelni kívánjuk a dokumentum beszerzésekre fordítható keretösszeget, és szinten tartjuk az olvasásnépszerűsítő és kulturális, közösségi programok forráshányadát is. Mindkettőre nagy igény mutatkozik.

A könyvbeszerzések esetében ismét elérjük az uniós értékhatárt, ami a közbeszerzés átfutási idejét növeli, ezért fontos az előkészítés megfelelő ütemezése, melyre az év elején sor kerül.

Az 5 éves fejlesztési tervben kiemelt hangsúlyt kapott a kistépülési szolgáltató helyek infrastrukturális feltételeinek javítása. 2019-ben is folytatjuk az informatikai eszközök beszerzését, és elsősorban azokra a településekre koncentrálunk, ahol még nem áll rendelkezésre legalább 2 db számítógép, illetve ahol a rendelkezésre álló gépek minősége nem megfelelő. 2019-ben 43 db számítógép közbeszerzési eljárás keretében való beszerzését tervezzük, valamint nyomtatók, projektorok és további kisértékű számítástechnikai és egyéb elektronikai eszköz beszerzése is indokolt.

Igyekszünk megfelelő forrást biztosítani a felhasználóképző tanfolyamok finanszírozására. Az igények csökkenése miatt erre kevesebbet fordítunk, illetve részben átcsoportosítjuk az új könyvtárbuszon vállalt képzések szervezésére. A programok iránt is állandó érdeklődés mutatkozik. A településmérethez igazított rendezvénykerettel a továbbiakban is meg tudunk felelni ennek az elvárásnak.

Felelős: igazgató, gazdasági igazgatóhelyettes, megyei hálózati igazgatóhelyettes

Határidő: folyamatos

Összességében a forráselosztás kiegyensúlyozott, s a dokumentum-vásárlásnál elérhető (39%-os) kedvezmény jelentősen növelheti a költséghatékonyságot.

A költségvetés átgondolt megtervezésével, s az erre épülő szolgáltatások, fejlesztések településnagyság és konkrét települések szerinti meghatározásával biztosítjuk a rendszer zavartalan működését.

Felelős: igazgató, gazdasági igazgatóhelyettes, megyei hálózati igazgatóhelyettes

Határidő: folyamatos

2. A megyei hatókörű városi könyvtár által nyújtott szolgáltatások

2.1. Állománymenedzsment

2.1.1. Gyűjteményfejlesztés

2019-ben is tovább folytatjuk azt a gyakorlatot, melyet a gyűjteményfejlesztés, a kistelepülések állományának menedzselése, feltárása terén 2013-ban elkezdtünk.

Arra törekszünk, hogy a dokumentum beszerzésben érvényesüljenek a települési igények. Tovább bővítjük azon települések körét, ahová folyóiratokat rendelünk. A települések folyóiratigényének összegyűjtésében a városi könyvtárak segítségünkre vannak, a megrendelés adminisztrációját a megyei hatókörű városi könyvtár folyóiratos kollégái végzik. Az érkeztetés (nyilvántartás), a reklamáció indítása a szolgáltató helyen dolgozó könyvtáros feladata.

2019-ben a beszerzési keretösszeg további emelését tervezzük, nem csak a településszám növekedésével arányosan. Könyvekre 70 millió Ft-ot (2018-ban 65 millió Ft volt), egyéb dokumentumtípusra 1 millió forintot, a folyóiratok előfizetésére kb. 24 millió Ft-ot költünk. A dokumentumok beszerzését 2019-ben is közbeszerzési eljárás keretében bonyolítjuk mind a könyvek, mind a folyóiratok tekintetében.

	tervezett darabszám	tervezett értéke Ft-ban
Könyvbeszerzés	39 000	70 000 000
Folyóirat, heti-, napilap	2 238	24 000 000
Nem hagyományos dokumentum (DVD, CD)	300	1 000 000
Összesen	41 538	95 000 000

A folyóirat beszerzési keret meghatározásánál figyelembe vettük az esetleges pótrendeléseket, a mindenkori előfizetési díjakat, és további települések csatlakozásával is számoltunk.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, gyűjteményszervezési osztályvezető, folyóiratos kollégák, feladattal megbízott területi referens, a területi referensek és a közreműködő városi könyvtárak

Határidő: folyamatos

Az egyes ellátási körzetekben felhasználható keretösszegeket előre meghatározzuk, felhasználásukról naprakész nyilvántartást vezetünk. Minden beszerzési módban követjük a vásárlásokat, figyelemmel a településekről érkező egyedi, indokolt igényekre.

A vásárlással kapcsolatos adminisztráció tárgyévben történő megvalósítása végett arra törekszünk, hogy a forrásfelhasználás 2019. november végéig befejeződjön.

Felelős: gazdasági igazgatóhelyettes, megyei hálózati igazgatóhelyettes, feladattal megbízott területi referens, területi referensek

Határidő: folyamatos

Könyvkeret 2019-re: 70 000 000 (Ft)						
Térségek	Ellátóhelyek száma	Buszos települések száma	Egy ellátóhelyre eső keret	KERET – Ellátóhely	KERET – Busz	Keret összesen
Abaúj (23 település)	23		240 740	5 537 020		5 537 020
Cigánd (16 település)	16		240 740	3 851 840		3 851 840
Kazincbarcika (31 település)	31		240 740	7 462 940		7 462 940
Mezőcsát (8 település)	8		240 740	1 925 920		1 925 920
Mezőkövesd (19 település)	19		240 740	4 574 060		4 574 060
Miskolc I. (31 település)	31		240 740	7 462 940		7 462 940
Ózd (26 település)	26		240 740	6 259 240		6 259 240
Sárospatak (15 település)	15		240 740	3 611 100		3 611 100
Sátoraljaújhely (18 település)	18		240 740	4 333 320		4 333 320
Szerencs (16 település)	16		240 740	3 851 840		3 851 840
Szikszo (16 település)	16		240 740	3 851 840		3 851 840
Tiszaújváros (13 település)	13		240 740	3 129 620		3 129 620
Tokaj (8 település)	8		240 740	1 925 920		1 925 920
Szendrő busz (36 település)	0	36*			1 067 400	1 067 400
Szendrő letét (10 település)	10		240 740	2 407 400		2 407 400
Encs (20 busz, 21 település)	20	21*	240 740	4 814 800	889 500	5 704 300
Megyei Könyvtár Központ						
Könyvtárbusz		(27)				3 043 300
Összesen:	270	57		64 999 800	1 956 900	70 000 000

DVD és hangzó dokumentum keret 2019-re: 1 000 000 (Ft)

Térsegek	Ellátóhelyek száma	Buszos települések száma	Egy ellátóhelyre eső keret	KERET – Ellátóhely	KERET – Busz	Keret összesen
Abaúj (23 település)	23		5 000	115 000		115 000
Cigánd (16 település)	16		5 000	80 000		80 000
Kazincbarcika (31 település)	31		5 000	155 000		155 000
Mezőcsát (8 település)	8		0	0		0
Mezőkövesd (19 település)	19		0	0		0
Miskolc I. (30 település)	31		5 000	155 000		155 000
Ózd (26 település)	26		5 000	130 000		130 000
Sárospatak (15 település)	15		0	0		0
Sátoraljaújhely (18 település)	18		5 000	90 000		90 000
Szerencs (16 település)	16		5 000	80 000		80 000
Szikszó (16 település)	16		0	0		0
Tiszaújváros (12 település)	13		5 000	65 000		65 000
Tokaj (8 település)	8		0	0		0
Szendrő busz (36 település)	0	36*	0		75 000	75 000
Szendrő letét (10 település)	10		0	0		0
Encs (20 busz, 21 település)	20	21*	0		55 000	55 000
Megyei Könyvtár Központ						
Összesen:	270	57	40 000	870 000	130 000	1 000 000

**2019. szeptember 1-jétől az új könyvtárbusz üzembe állásával a számok változni fognak.*

A könyvkeret meghatározásakor kiemelt szempont volt, hogy folyamatosan kezdjük el a **könyvtárbusz** feltöltéséhez szükséges könyvek beszerzését, melyre **3 043 300 Ft-ot** tervezünk.

2.1.2. Állomány nyilvántartása, feltárása, gondozása

Település	Lakónépessége	A településen helyben lévő dokumentumok száma (csereletét nélkül)	Elektronikus nyilvántartásba vett dokumentumok (%-ban)	A szolgáltató hely dokumentumállománya elektronikus katalógusban: teljes mértékben feltárt (100 %) részben feltárt (becslés %-ban) nem érhető el (0 %)	Selejtezendő dokumentumok százalékos aránya (becslés %-ban)	Raktári jelzetek megfeleltetése (0 % nincs, 100 % teljes mértékben megoldott)	Vonalkódolás (0 % nincs, 100 % teljes mértékben megoldott)
Összesen	275 038	1 144 000	78	55 45	9	90	78
1-500 lakosú településen	33 730	214 787	82	62 38	7	90	82
501 - 1000 lakosú településen	60 017	277 176	83	58 42	8	90	83
1001 - 1500 lakosú településen	51 543	214 070	80	40 60	10	90	80
1501 - 5000 lakosú településen	129 693	437 967	68	60 40	12	90	68

Kiemelt feladatunknak tartjuk, hogy a kistelepüléseken korszerű, jól használható gyűjtemények legyenek, melyekről elektronikusan is információ nyerhető. Ezért nagy hangsúlyt fektetünk a települések saját állományának átválogatására, selejtezésére és feltárására a Corvina integrált könyvtári rendszerben.

2019-ben a közvetlenül ellátott településeken végzünk további állományrendezést, selejtezést, jelzetelést. Példányadatozással összekötve erre terveink szerint kb. 12 településen kerül sor. Azon településeken, ahol a teljes saját állomány példányadatozását, szükség esetén bibliográfiai feltárását elvégezzük, ott átválogatjuk az állományt, az elavult, fizikailag megrongálódott dokumentumok kivonásra kerülnek. Az állomány egészének példányadatozása mellett a dokumentumokba a kölcsönzés előkészítéséhez vonalkódolt

helyezünk, s a könyvek egységes, nyomtatott formában történő jelzetelesét, szerelését is elvégezzük.

2019-ben is további, több mint 60 ezer dokumentum elektronikus feldolgozását, a központi katalógusban történő elérését biztosítjuk. Ezt a feladatot részben könyvtárunk munkatársai, részben a közreműködő városi könyvtárak végzik.

Felelős: feladattal megbízott területi referens, valamennyi területi referens és együttműködő városi könyvtár

Határidő: 2019. december 31.

Valamennyi településnagyság esetében indokolt a könyvtári állomány átválogatása, selejtezése. Terveink szerint 2019-ben további kb. 50 000 ezer dokumentum kivonására kerül sor. Ezt a munkát a területi referensek és a városi könyvtárak munkatársai koordinálják. E feladat ellátásában feltétlenül számítunk a szolgáltatás-megosztási szerződést kötött városi könyvtárak közreműködésére is, hisz a területi referensek irányításával csupán néhány nagyobb, főállású könyvtárossal rendelkező könyvtár képes a feladattal megbirkózni. A kisebb települések, valamint a nem főállású munkatársat foglalkoztató könyvtárak esetében a feladat elvégzése a szolgáltató könyvtárak munkatársainak feladata marad.

Felelős: feladattal megbízott területi referens, valamennyi területi referens és együttműködő városi könyvtár

Határidő: 2019. december 31.

2.2 Dokumentumszolgáltatás

A kistelepülések dokumentum ellátása többszintű, hisz az új beszerzések, letétek mellett nagy hangsúlyt helyezünk az ODR-MOKKA szolgáltatások népszerűsítésére, a könyvtárközi kölcsönzések számának növelésére, a helyismereti információk vonatkozásában az elektronikus információk előtérbe helyezésére. A megyei hatókörű városi könyvtárban épülő digitális adattárak, illetve helyismereti adatbázisok akadálymentes elérése a cél, melyhez az informatikai fejlesztés biztosítja az alapot, a szolgáltató helyeken dolgozó munkatársak rendszeres továbbképzése a szakmai ismereteket.

Tervezett könyvtárközi forgalmi adatok a megyében:

A megye településeinek - könyvtárközi kölcsönzésben - küldött dokumentumok száma, 2019. évi terv	
eredetiben	2600
elektronikusan	30
fénymásolathoz	140

Eddig is figyelmet fordítottunk a könyvtári rendszer központi szolgáltatásainak népszerűsítésére, ezt a feladatot a jövőben is hangsúlyosan kell kezelnünk. A meglévő

propagandaanyagok mellett be kell emelnünk e terület népszerűsítését a szakmai programok és az ellátási körzetekbe szervezett szakmai továbbképzések tematikájába.

A felhasználói tanfolyamok során azt tartjuk szem előtt, hogy a résztvevők ismerjék meg a könyvtári rendszer szolgáltatásait, éljenek a dokumentumkölcsonzés helyi alkalmain túli lehetőségekkel, tudjanak keresni az országos lelőhely-nyilvántartás, valamint a megyei hatókörű városi könyvtár adatbázisában. A központi szolgáltatások népszerűsítésének előfeltétele a személyi feltételen kívül a települési szolgáltató helyek számítógépes ellátottságának javítása, egyes településeken az internetelérés fejlesztése.

Az **ODR szolgáltatások igénybevételét illetően** elsősorban a főfoglalkozású, szakképzett könyvtárost alkalmazó könyvtári, információs és közösségi helyekre számítunk, ahol elvárható a könyvtáros ilyen irányú ismerete, felkészültsége. A tapasztalatok szerint a kiskönyvtárak – saját méreteikhez viszonyítva – ugyanilyen dokumentumforgalom bonyolítására képesek, a helyben dolgozó munkatárs aktivitásának a függvényében. Szakmai tájékoztatók szervezésével, az intézményi regisztráció elvégzésével tovább növelhető az ODR szolgáltatások iránti igény, a könyvtárközi kölcsönzések körében igényelt dokumentumok száma. Az eddigi eredmények további fejlődését segíti a „Válaszküldemény” szolgáltatás további propagálása, a szükséges borítékok legyártatása.

Felelős: feladattal megbízott területi referens, valamennyi területi referens és együttműködő városi könyvtár

Határidő: folyamatos

Folytatjuk azt a jó eredményeket hozó gyakorlatot, hogy a megyei és városi könyvtárból koordináljuk a kistelepülésekre kihelyezett dokumentumok könyvtárközi kölcsönzését, elősegítve ezzel egyrészt a beszerzett állomány nagyobb forgását, használatát, másrészt az olvasók megelégedettségét. E gyakorlat bevezetését és korrekt nyilvántartását, pénzügyi elszámolását támogatja a „Válaszküldemény” szolgáltatásunk.

Felelős: valamennyi együttműködő városi könyvtár, területi referensek

Határidő: folyamatos

2.3 Információs szolgáltatás

Az információs szolgáltatás keretében számos szolgáltatást kívánunk biztosítani 2019-ben is, törekedve arra, hogy a kistelepülésen élők életminősége javuljon, s helyben elérhetővé váljon minél több ember számára a könyvtári rendszer szolgáltatásainak széles köre.

A könyvtári állomány retrospektív feltárása, a beszerzett újdonságok nyilvántartásba vétele, elektronikus katalógusban való közzététele hozzájárul ahhoz, hogy akár otthon, a nap 24 órájában tájékozódni lehessen az adott könyvtári, információs és közösségi helyen fellelhető dokumentumokról, de a megyei és városi könyvtár teljes kínálatáról is. Naprakész információk érhetők el ezáltal a gyűjteményről a **Corvina** integrált könyvtári rendszerben, támogatva a képzésben, továbbképzésben résztvevőket, a kutatómunkát végző érdeklődőket.

Az információs szolgáltatás keretében nagy hangsúlyt fektetünk az ODR-MOKKA működéséről, az országos lelőhely-nyilvántartásról szóló tájékoztatásra, melyet prospektusok, plakátok segítségével, illetve a szakmai napok keretében is népszerűsítünk.

Az oktatásban, képzésben részt vevők információellátásának segítése, a tudományos kutatás és az adatbázisokból történő információkérés lehetőségéről való tájékoztatás egyrészt a szakmai napok keretében, másrészt a felhasználói tanfolyamok tematikájába illesztve valósítható meg a legnagyobb hatásokkal, így ezt az idén is az előző évek gyakorlatának megfelelően szervezzük majd.

A Corvina integrált rendszer használatának kiterjesztésével, a katalógus modul mellett a kölcsönzési modul minél több településen történő bevezetésével egy jól menedzselhető és korrekt adatokat biztosító rendszer kialakításán dolgozunk.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, feladattal megbízott területi referensek, rendszergazda

Határidő: folyamatos

Törekszünk arra, hogy a településekről, a polgármesteri hivataloktól érkező helyismereti információs igényeket minél gyorsabban megválaszoljuk. Ebben a munkában támaszkodunk a könyvtár szakmai területi munkatársaira, elsősorban a Helyismereti gyűjtemény anyagára és könyvtárosaira.

Felelős: valamennyi területi referens, helyismereti kollégák

Határidő: folyamatos

Kezdeményezzük és szorgalmazzuk, hogy a települések honlapján a település könyvtárára vonatkozó, a használók számára nélkülözhetetlen információk elhelyezésre kerüljenek.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, valamennyi területi referens

Határidő: folyamatos

Valamennyi szakmai fórumon és a személyes látogatások során is szorgalmazzuk az ODR, a megyei és városi könyvtár szolgáltatásainak igénybevételét, a könyvtárközi kölcsönzés még intenzívebb igénybevételét. 2019-ben is regisztráljuk a könyvtárközi kölcsönzést korábban még nem igénybevevő szolgáltatóhelyeket az ODR adatbázisban, hogy kéréseik ezen keresztül történjenek.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, valamennyi területi referens, könyvtárközis kolléga

Határidő: folyamatos

2.4 Közösségi szolgáltatások

A közösségi szolgáltatásokat illetően a célunk: a lakosság érdeklődésének megfelelő kulturális, közösségi, közművelődési rendezvények, digitális kompetenciafejlesztő foglalkozások és egyéb programok, kiállítások szervezése, az olvasáskultúra fejlesztését támogató programok rendezése, az olvasás, a tanulás, a közösségi élet támogatása, a civil önszerveződések segítése. A szolgáltató helyeket is igyekszünk bevonni az országos (Internet Fiesta, Országos Könyvtári Napok) és térségi szakmai programokba.

Általános tendencia, hogy a települések a kultúrára fordított kiadásait nem növelik. Ennek ismeretében nagyon fontos, hogy a legkisebb – 500 fő lélekszám alatti – településekre is szervezzünk programokat, rendezvényeket, mivel sok esetben az ott élőknek nincs más lehetőségük kulturális események látogatására.

A portálon a korábbi évek tapasztalataira is alapozva folyamatosan frissítjük a programajánló listát. A program igények és a szervezés lebonyolítása tekintetében folyamatos kapcsolatot tartanak a rendezvényszervező kollégák a települési önkormányzatokkal, illetve a könyvtárosokkal. A költségkeretek elosztása elsősorban a lakosságszámtól függ, de figyelembe vesszük a települések aktivitását is.

Felelős: programszervező, valamennyi területi referens és együttműködő városi könyvtárak

Határidő: folyamatos

A programokat illetően arra törekszünk, hogy 2019-ben egyetlen kistélepülés lakója se kerüljön hátrányba az esetlegesen meglévő fenntartói érdektelenség miatt.

A rendezvények kiajánlása és szervezése során minden esetben a minőségi kultúra terjesztése, a maradandó irodalmi, zenei élmény elérése az elsődleges célunk. Tapasztalatunk az, hogy az idősebb korosztály nehezen jut el még a közelben lévő városokba is. Ezért számukra helyben több ismeretterjesztő előadást tervezünk, olyan jellegűeket, amelyek a helyi kérdésekre, az egyedi problémákra adnak választ. Nagyon kedveltek az író-olvasó találkozók mellett az irodalmi műsorok és a zenés-irodalmi összeállítások, de igyekszünk több olvasásnépszerűsítő interaktív foglalkozást is szervezni.

Számos településen könyvtárhasználati ismeretek bemutatásával szeretnénk a fiatalabb korosztály figyelmét felhívni a könyvtár által kínált lehetőségekre. Az író-olvasó találkozókat, bábelőadásokat, interaktív gyermekműsorokat, kézműves foglalkozásokat, játszóházakat a kicsik számára szervezzük. A rendezvények számának növelése érdekében – a támogatott rendezvények szervezésén túl – feladatunk az, hogy a helyi könyvtárosokat is minél több foglalkozás megtartására ösztönözzük, és a megyei hatókörű városi könyvtár, valamint a közreműködő városi könyvtárak munkatársai is egyre nagyobb számban tartsanak ingyenes foglalkozásokat. Rendezvényszervezőink arra törekednek, hogy a költséghatékonyság biztosítása érdekében egy-egy kedvelt előadót több helyre, olcsóbban szerződtessenek.

Szorgalmazzuk azt is, hogy „Az én könyvtáram” projekt keretében kidolgozott mintaprogramokból is minél többet tudjanak megvalósítani, ötleteket meríteni az arra rátermett kistélepülési könyvtárosok.

Felelős: programszervezők, valamennyi területi referens és együttműködő városi könyvtár

Határidő: folyamatos

Kiemelt célunk 2019-ben a KönyvtárMozi projekt további folyamatos működtetése és fejlesztése, törekedve arra, hogy a vetítésekhez közösségformáló programok, előadások, beszélgetések, foglalkozások társuljanak. Nagyon fontos feladat 2019-ben, hogy ne csak a regisztrációk számát növeljük, hanem ösztönözzük a településeket arra, hogy minél több vetítés történjen. Ahol ezt nem tudják megtenni, kezdeményezzük a regisztráció visszavonását.

Felelős: a feladattal megbízott területi referens és az ebben érintett együttműködő városi könyvtárak

Határidő: folyamatos

A használóképző programok, a könyvtárbemutató órák, olvasásnépszerűsítő és közösségi rendezvények szervezése a települési könyvtárosok, a városi könyvtárak és a megyei hatókörű városi könyvtár területi referenseinek közös feladata.

Felelős: a feladattal megbízott munkatárs, valamennyi területi referens és együttműködő városi könyvtár

Határidő: folyamatos

2019-ben is kiemelt feladatunknak tekintjük, hogy jelentősen javuljon a könyvtári szolgáltató helyek működési körülménye, emelkedjenek a szakmai munkát minősítő mutatószámok. Ennek érdekében a könyvtári foglalkozások körének bővítésével (nyári, szünidei foglalkozások, idősök körében végzett szervezőmunka, a megyei hatókörű városi könyvtár és a közreműködő városi könyvtárak munkatársai által megvalósított könyvtárhasználati foglalkozások stb.) igyekszünk a településeken élőknek minél nagyobb számban bevonni a szolgáltatások igénybe vételére. Az elmúlt évhez hasonlóan 2019-ben is 1500 fölött tervezzük a program kereten felüli, plusz forrást nem igénylő, a könyvtáros kollégák közreműködésével megvalósuló foglalkozások számát.

Felelős: programszervező, valamennyi területi referens és együttműködő városi könyvtár

Határidő: folyamatos

Nagy figyelmet fordítunk a digitális kompetencia fejlesztésére, de a konkurens programok, pályázatok egyre jobban nehezítik ezt a tevékenységet. A képzések során igyekszünk a sokszor párhuzamosan jelentkező eszközigényeket is kielégíteni. A számítógép és az internet használat mellett egyéb informatikai eszközökkel is szeretnénk megismertetni a résztvevőket.

Felelős: feladattal megbízott munkatárs, valamennyi területi referens és együttműködő városi könyvtár

Határidő: folyamatos, igény szerinti

A közösségi programok iránt nagy érdeklődés mutatkozik. Népszerű és ezért 2019-ben is megszervezzük az alsó tagozatos korosztály részére a „Hahó, könyvtársak!” című olvasásnépszerűsítő programunkat, melybe a kistelepüléseken működő iskolákat is igyekszünk minél nagyobb számban részvételre ösztönözni. A nyertes csapatok az előző évihez hasonlóan bogácsi táborozáson vehetnek részt.

Felelős: programszervezők, a gyermekkönyvtár vezetője

Határidő: 2019. július 31.

A költségvetés terhére 2019-ben 820 programot tervezünk, melyet kiegészítenek a saját, munkaidő terhére megvalósított közösségi rendezvények, programok. Az ingyenes, kollégák bevonásával szervezett programokkal együtt 2019-ben is szeretnénk meghaladni a 2600 alkalmat, legalább **2700-at tervezünk** (2018-ban 2601 volt).

Felelős: programszervezők, valamennyi területi referens és együttműködő városi könyvtár

Határidő: folyamatos

A költségvetési keretből tervezett programok száma 2019-re

	Megvalósult programok száma 2018-ban	Tervezett programok száma 2019-ben
Kulturális, közművelődési, közösségi rendezvény	298	305
Olvasáskultúra-fejlesztő program	480	490
Egyéb rendezvény	7	10
Használóképzés	13	15
Összesen	798	820

Nagy siker övezte a nyári szünidei foglalkozásainkat, melyeket olyan kistelepüléseken szerveztünk, ahol halmozottan hátrányos helyzetűek élnek, ahol a gyermekek nyáron sem tudnak elmenni a faluból. 1-1 napra szervezett programjainkat tovább szeretnénk folytatni 2019-ben is, bevonva a megvalósításba a szolgáltató városi könyvtárak munkatársait is.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, valamennyi területi referens

Határidő: 2019. augusztus 31.

2.5 Speciális könyvtári szolgáltatások, dokumentumok, eszközök biztosítása a fogyatékkal élők számára

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működtetése lehetővé teszi az esélykülönbségek mérséklését a megye aprófalvas településein élők számára. Különösen nagy segítséget jelent ez a szolgáltatási forma azoknak, akik szociális helyzetük okán vagy a földrajzi távolságokból eredően nem tudják személyesen felkeresni a nagyobb könyvtárakat.

A házi könyvtári ellátás a rokkantak vagy mozgáskorlátozottak, a speciális dokumentumok a fogyatékkal élők (vakok és csökkentültek; siketek és nagyothallók) könyvtári ellátásában tudnak hatékony segítséget nyújtani, így 2019-ben tovább ösztönözzük e

dokumentumok beszerzését és a szolgáltatások meghonosítását, bevezetését azon kistérségeken is, ahol ezzel a szolgáltatással eddig nem éltek.

Borsod-Abaúj-Zemplén megye 57, többségében aprófalvas, nagymértékben előregedett lakosságú települése a könyvtárbuszos ellátást igényli könyvtárunktól. A településeken nincs könyvtári, információs közösségi hely, így ez a szolgáltatás különös jelentőséggel bír. A tervszerű menetrenden kívül, illetve azt kiegészítve mindennapos gyakorlattá vált a házhoz szállítás, a pótmegállóhelyként az idősek nappali ellátását végző intézmények meglátogatása. Az idős, beteg olvasók igényeit a jövőben is figyelembe kell vennünk, ezt a gyakorlatot a jövőben is erősíteni kívánjuk. A könyvtárbuszokon a könyveken kívül jelentős a DVD állomány, bőséges a folyóirat kínálat is. Továbbra is folyamatosan törekszünk arra, hogy minél több öregbetűs könyv, a fogyatékkal élők számára is használható dokumentum jelenjen meg a könyvtárbusz kínálatában.

Felelős: a könyvtárbuszos szolgáltatást végző városi könyvtárak, a munkájukat koordináló területi referensek

Határidő: folyamatos

Uniós forrás segítségével, a sikeres EFOP-4.1.8-16 kódszámú pályázatnak köszönhetően fejlesztjük a megyében a könyvtárbuszos ellátást. A pályázat ütemezésének megfelelően 2019 első félévében kerül sor a busz kivitelezésére. A könyvtárbuszon biztosítjuk az akadálymentes használatot, a mozgáskorlátozottak feljutását a busz terébe. A szolgáltatás zökkenőmentes, 2019. szeptemberi indulása érdekében a kapcsolódó tervezési és szervezési feladatokat, a dokumentumállomány beszerzését nyár végéig kell elvégezni.

Felelős: igazgató, gazdasági igazgatóhelyettes, megyei hálózati igazgatóhelyettes, feladatba bevont területi referensek

Határidő: 2019. augusztus 31.

A könyvtári, információs és közösségi helyeken a könyvtáros személyisége meghatározó abban, hogy a településeken működik-e a házhoz szállítás, az idős, beteg, mozgásukban korlátozott emberek speciális könyvtári ellátása. Éppen ezért ezt a kérdést különös hangsúllyal kezeljük a szakmai továbbképzések tematikájában, s igyekszünk minél több könyvtárost megnyerni e szolgáltatási formának.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, feladattal megbízott területi referens, a könyvtárbuszos szolgáltatást végző városi könyvtárak

Határidő: folyamatos

2.6 Nemzetiségi könyvtári ellátás

Az 1997. évi kulturális törvény a megyei hatókörű városi könyvtárak számára megyei szinten előírja a nemzetiségekhez tartozó lakosok könyvtári ellátásának szervezését, végzését (66. § c) pont). Megyénkben és a megyei jogú városban is élnek nemzetiségek, ezért nemcsak a szórványosan, kis számban előforduló nemzetiségek (Miskolcon bolgár, görög, lengyel, német, örmény, roma, ruszin, szlovák és ukrán nemzetiségi önkormányzat működik, a

megyében ezek 1 román önkormányzattal bővülnek), hanem a nagyobb arányú német, roma és szlovák nemzetiség ellátása is kiemelt feladat. Megyénkben – létszámát tekintve – a leginkább jelentőséggel bíró nemzetiség a német, roma, szlovák. Az etnikai kisebbségek közül a legnagyobb számban, s egyben a leghátrányosabb helyzetben jelenlévő népcsoport a roma. Bár statisztikai, számszerű meghatározásuk mind nyelvismeret, mind nemzetiség alapján nem egyértelmű, az tény, hogy Borsod-Abaúj-Zemplén megye 169 településén jelentős számú, magát roma nemzetiségűnek valló lakos él, elsősorban Miskolcon, Abaúj-hegyközben, Ózd és Encs környékén kistelepüléseken, aprófalvakban. Utóbbiakban sok helyen a roma kisebbség többségbe (esetenként 90-100%-os arányba) került a magyar lakosság arányához képest.

A megyében az elmúlt években többféle felzárkóztató program indult el, intézményünk a maga eszközeivel, pályázati források támogatásával folyamatosan hozzájárul ahhoz, hogy ezek céljai, erőfeszítései sikeresek legyenek. A megyében a második legjelentősebb nemzetiség a német; Borsod-Abaúj-Zemplén megye 10 településén mintegy 1 156, magát német nemzetiségűnek valló lakos él. A harmadik legjelentősebb nemzetiség a szlovák; 13 településen, – melyből három Miskolc közelében található – mintegy 1 150 lakos él. 2008 óta a letéti ellátás keretében összesen 25 települési és/vagy iskolai könyvtár kapott szlovák nyelvű irodalmat a korábbi megyei könyvtár szlovák nyelvű könyvtárának anyagából.

A nemzetiségek könyvtári ellátásával kapcsolatban a KSZR keretein belül arra törekszünk, hogy a beszerzett dokumentumok között legyen az adott településen érintett és igényelt nemzetiségi irodalom, de a jelentkező igények kielégítésére az intézmény teljes nemzetiségi gyűjteménye rendelkezésre áll, és könyvtárközi kölcsönzés keretében az ellátást biztosítjuk.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, területi referensek, a központokban gyarapítók

Határidő: folyamatos

Az intézmény nemzetiségi gyűjteménye állományának bővítésére az Országos Idegennyelvű Könyvtártól évenkénti rendszerességgel körülbelül 140-150 ezer Forint vissza nem térítendő pályázati támogatást kap dokumentumok beszerzésére. Ez a keret rendre kiemelten kezeli a roma gyűjtemény bővítését. A pályázati támogatás adminisztrálása, dokumentummal történő megtöltése a terület-ellátási csoport és az olvasószolgálat közös feladata.

Felelős: a gyarapítással megbízott munkatárs, gyűjteményszervezési osztályvezető, területi referensek

Határidő: a pályázatban foglaltak szerint

A nemzetiségek által is lakott kistelepülési szolgáltató helyeken felmérjük a nemzetiségi dokumentumok iránti igényt, és figyelembe vesszük a gyarapítás során. A megyei ellátás településeiről valós beszerzési igényként érkező nemzetiségi irodalmat a Corvinában megjelenítjük, és biztosítjuk azok bevonását is a könyvtárközi kölcsönzésbe.

Felelős: a gyarapítással megbízott munkatárs, gyűjteményszervezési osztályvezető, területi referensek

Határidő: folyamatos

2.7 Szakmai képzés, továbbképzés

A szakmai továbbképzések, a megyei és járási, ellátási körzet szintjén megvalósuló szakmai napok, konferenciák mellett a szakmai munka minőségi fejlesztését elősegítő együttműködésekre helyezük a hangsúlyt. A **Corvina integrált könyvtári rendszer közös használatával**, valamint a megye települési, szak- és iskolai könyvtárait támogató szerverparkunk üzemeltetésével hozzájárulunk Borsod-Abaúj-Zemplén megye lakosságának minőségi könyvtári ellátásához. A Corvina rendszer használatának kiterjesztésével tovább kívánjuk növelni a csatlakozó könyvtárak szolgáltató képességét.

A Corvina integrált könyvtári rendszer használatához eddig csatlakozott könyvtárak körének bővítésére továbbra is nyitottak vagyunk, és lehetőséget biztosítunk iskolai könyvtárak csatlakozására is. A Megyei Közös Katalógus használata részben a tájékoztatást, részben a könyvtárközi kölcsönzés kiterjesztését segíti elő.

Felelős: igazgató, megyei hálózati igazgatóhelyettes, rendszergazda

Határidő: folyamatos

Jogszámban megfogalmazott feladatunk az, hogy a megye nyilvános könyvtárai körében figyelemmel kísérjük a könyvtári minőségirányítás szempontjainak alkalmazását és gyakorlati tapasztalatait, szakmai napok vagy egyéni tanácsadások keretében segítsük ez irányú tevékenységüket.

Felelős: igazgató, megyei hálózati igazgatóhelyettes

Határidő: folyamatos

Az aktuális könyvtárszakmai kérdésekről a könyvtárosoknak és fenntartóiknak szakmai napokat szervezünk a megyei hatókörű városi könyvtárban, illetve a szolgáltató központokban.

Felelős: igazgató, megyei hálózati igazgatóhelyettes, közreműködő városi könyvtárak

Határidő: folyamatos

A szakmai innovációt, a szolgáltatási terek megújítását támogató pályázatokat figyeljük, a projektekbe igyekszünk minél több települést bevonni.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, feladattal megbízott területi referens

Határidő: folyamatos

Nagy hangsúlyt fektetünk az országos rendezvényekre, kiemelten az **Internet Fiesta** és az őszi **Országos Könyvtári Napok** programsorozatra. Minden évben a kiemelt rendezvények sorába tartoznak az Ünnepi könyvhét programjai, melyben továbbra is nagy szerepet szánunk az együttműködéseknek. 2019-ben az Ünnepi Könyvhét 90 éves, melynek országos, városi és megyei megnyitója egyaránt Miskolcon lesz. Az országos programokba is igyekszünk minél több kistépülési szolgáltatóhelyet bevonni, programjaikat regisztrálni.

Felelős: igazgató, rendezvényszervezők

Határidő: folyamatos, illetve programhoz kapcsolódó

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár honlapja, a www.rfmllib.hu és a www.bazkonyvtar.hu felület továbbra is az információáramlás és a tájékoztatás fontos eszköze marad. A kapcsolattartásban is támaszkodunk a Megyei Tudástár portálra, illetve az elektronikus levelezés jól bevált gyakorlatára, nem mellőzve a szolgáltatásba bevont városi könyvtárak, valamint a területi referensek közvetlen, személyes kapcsolattartását.

Felelős: igazgató, megyei hálózati igazgatóhelyettes, honlapszerkesztők, megyei PR-munkatárs, területi referensek

Határidő: folyamatos, illetve programhoz kapcsolódó

2019-ben is kiemelt figyelmet fordítunk a www.bazkonyvtar.hu weboldal technikai és tartalmi frissítésére. Arra törekszünk, hogy valamennyi szakmapolitikai, jogszabályi változásról hírt adjunk, a közérdekű adatokat, statisztikai összefoglalókat közzétegyük a portálon.

Felelős: igazgató, megyei hálózati igazgatóhelyettes, megyei PR-munkatárs, rendszergazda,

Határidő: folyamatos

Továbbra is kiadjuk a **Könyvtári Mappát**, a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei könyvtárosok lapját. Az évente két alkalommal, nyomtatott és elektronikus formában is megjelenő megyei szintű időszaki kiadvány szerkesztésébe, az írások elkészítésébe bevonjuk a megye könyvtárosait, kapcsolatunkat kiterjesztve a szak- és felsőoktatási könyvtárak irányába is. Célunk, hogy gyakorlati, szakmai segítséget nyújtsunk a megyében dolgozó könyvtárosoknak, illetve hogy megjelenési lehetőséget biztosítsunk saját tapasztalataiknak, eredményeiknek, gyakorlatuknak.

Felelős: igazgató, megyei hálózati igazgatóhelyettes, feladattal megbízott területi referensek, PR-munkatárs

Határidő: folyamatos

Támogatjuk, és aktív részvételünkkel segítjük az ellátási körzetek szintjén megvalósuló szakmai programokat, rendezvényeket, kezdeményezéseket.

Felelős: igazgató, megyei hálózati igazgatóhelyettes, feladattal megbízott területi referensek

Határidő: folyamatos

Hagyománnyá vált Borsod-Abaúj-Zemplén megyében az őszi Országos Könyvtári Napok rendezvénysorozatához kapcsolódó **megyei könyvtáros találkozó**, melyet 2019-ben már 14. alkalommal tervezünk megrendezni. E program keretében köszöntjük a legalább harminc éve könyvtárosként dolgozó kollégákat, a nyugdíjba vonulókat, illetve kihasználva a kollégák nagy számban való megjelenését, lehetővé tesszük az aktuális és a mindennapi munkában hasznosítható témák egymás közti megosztását.

Felelős: igazgató, megyei hálózati igazgatóhelyettes, programszervező

Határidő: 2019. október

A minőségi munka megszervezésében kiemelt szerepe van a könyvtáros személyének, így különösen nagy hangsúlyt kell fektetnünk a szakmai képzésekre, továbbképzésekre. A

közalkalmazottként huzamosabb ideje egy település könyvtárában foglalkoztatott kolléga szakmai ismereteit elsősorban a segédkönyvtáros képzésen való részvétellel, míg a kistépüléseken más státuszban dolgozó munkatársakét elsősorban alapfokú képzés keretében szeretnék bővíteni. A megye méretét tekintve mindenképpen indokolt több, az ellátási körzetek együttműködésében megvalósuló alapfokú tanfolyam indítása.

Felelős: igazgató, megyei hálózati igazgatóhelyettes, területi referensek

Határidő: folyamatos

Fontos a rendszerbe újonnan belépő munkatársak ismereteinek megalapozása, éppen ezért az alapképzésen túl a személyes tanácsadásra, módszertani segítségnyújtásra is kiemelt figyelmet fordítunk.

Felelős: valamennyi területi referens és együttműködő városi könyvtár

Határidő: folyamatos, igény szerinti

2019-ben is bővítjük azon könyvtárak körét, melyekben elindul az elektronikus kölcsönzés. Ez megköveteli a kistépülésen dolgozó munkatársak képzését, a modul használatának a betanítását. Intézményünk oktatóterme rendelkezésre áll, ahol igény szerint több képzési ciklus indítására kerülhet sor. Ezen kívül, a megye földrajzi adottságaira tekintettel a képzéseket más helyszínre is kihelyezzük, biztosítva valamennyi érintett könyvtáros részvételi lehetőségét. Minden munkatárs számára lehetővé tesszük a többszöri konzultációs lehetőséget személyesen és online módon egyaránt.

Felelős: megyei igazgatóhelyettes, területi referensek

Határidő: folyamatos

2.8 Eszközbeszerzés

Informatikai és egyéb eszközfejlesztés

A munkánkban arra törekszünk, hogy a KSZR tevékenységre vonatkozó hosszú távú tervünkben foglaltakat az informatikai és egyéb eszközfejlesztéssel kapcsolatban is teljesíteni tudjuk. 2018 végéig valamennyi, általunk ellátott településen rendelkezésre áll legalább 2 db számítógép a megfelelő szoftverekkel együtt. Az informatikai eszközbeszerzéseket a rendelkezésre álló források hatékony felhasználása érdekében központilag bonyolítjuk. Az idén 43 db számítógép beszerzését tervezzük közbeszerzési eljárás keretében.

Felelős: gazdasági igazgatóhelyettes, feladattal megbízott területi referens

Határidő: 2019. június

A könyvtári szolgáltatóhelyek szolgáltató képességének növelése érdekében 2019-ben 24 nyomtató, 11 projektor és vászon, 13 fényképezőgép, 24 tv, valamint további kis értékű számítástechnikai és egyéb elektronikai eszközök beszerzése is indokolt.

Felelős: gazdasági igazgatóhelyettes, feladattal megbízott területi referens

Határidő: 2019. június

Az informatikai eszközök beszerzése terén eddig is jelentős lépéseket tettünk, melyet az alábbi táblázat számai is alátámasztanak.

Eszközök	2018		Összesen 2013-2018	
	Darabszám	Érték	Darabszám	Érték
Asztali munkaál- lomás	37	8592690	516	117.741.056
Notebook	8	2355262	58	9.224.661
Multif. nyomtató	24	933416	222	8.160.231
Monitor	4	121432	20	546.177
Fénymásoló			46	11.001.360
Vonalkódolvasó	55	1063040	241	6.425.056
Projektor	34	3193348	107	10.398.061
Vetítővászon	33	825250	120	3.492.143
Fényképezőgép	53	3260200	222	10.937.763
Vidokamera			17	2.026.801
Mobiltelefon			51	876.763
Scanner			9	407.280
Tablet	12	697632	13	739.332
e-book olvasó	2	53480	7	122.115
Szoftver (operációs rendszeren kívül)	730	1226400	2855	7.548.471
Hangosítás	4	212040	18	5.479.011
Router			47	517.146
CD lejátszó	5	174500	27	775.816
DVD lejátszó	3	41700	22	341.704
TV	30	2676000	60	5.156.651
Diavetítő			19	314.089
Hangfal	30	247380	64	497.451
Kellékanyag, egyéb eszköz, közbesz. díj		401862		2.233.614
Összesen:		26075632		204.962.752

2019-ben tervezett informatikai eszközbeszerzés:

Eszköz megnevezése	2019	
	Darabszám	Érték
Számítógép	43	11705000
Multifunkcionális nyomtató	24	1263600
Projektor+vászon	11	1441000
Fényképezőgép	13	845000
Vonalkódolvasó	25	612144
TV	24	2640000

További szolgáltatások

2019-ben is folytatjuk az eddigi évekhez hasonlóan a kistéleplési könyvtárak teljes körű megújítását, amelyhez elsősorban a Nemzeti Kulturális Alap pályázatát szeretnénk felhasználni. 10 település, Arnót, Baktakék, Bükkábrány, Füzerkomlós, Hegymeg, Hernádcéce, Hernádszurdok, Legyesbénye, Ónod, Tizacsermely tervezi benyújtani a pályázatot, amelyhez az előző évekhez hasonlóan könyvtárunk szakmai, módszertani támogatást biztosít a településeknek.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, feladattal megbízott munkatárs, valamennyi érintett területi referens

Határidő: 2019. március 31., illetve a pályázati kiírás függvényében

A fenntartói támogatás megléte esetén az idén is tervezzük, hogy néhány település könyvtárának berendezését megújítjuk. A szakmai berendezési elképzelések után látványtervet készítünk, s az árajánlatok függvényében döntünk a fejlesztés megvalósításának ütemezéséről. A fejlesztésbe bevonni tervezett települések: Böcs, Felsőberecki, Göncruszka, Hejőszalonta, Makkoshotyka, Sajósenye, Selyeb, Szuhogy.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, feladattal megbízott munkatárs, valamennyi érintett területi referens

Határidő: 2019. november 30.

A már kihelyezett informatikai eszközöket illetően kiemelt feladatunk, hogy az eszközökkel kapcsolatos fenntartási feladatokat figyelemmel kísérjük és folyamatosan elvégezzük (vírusirtás, távfelügyeleti szoftverek követése, garanciák lejártával alkatrészbeszerzések, szükséges javítások, frissítések futtatása stb.)

Felelős: feladattal megbízott munkatársak, rendszergazda

Határidő: folyamatos

A bútorok, kisebb eszközök beszerzése a tervezett egyedi igények alapján 3 árajánlat bekérésével, a megyei hatókörű városi könyvtár gazdasági igazgatóhelyettesének az irányításával történik. Május 31-ig valamennyi, beruházáshoz kapcsolódó árajánlatnak rendelkezésre kell állnia az év végi beszerzési dömping elkerülése érdekében.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, gazdasági igazgatóhelyettes, feladattal megbízott munkatárs, valamennyi érintett területi referens

Határidő: 2019. május 31.

Az irodaszerek, szakmai és ügyviteli nyomtatványok beszerzése továbbra is a megyei hatókörű városi könyvtár feladata. A könyvtárakban végzett munkához szükséges irodaszerek listáját kiegészíthetik egyedi, további indokolt igények. Az eszközbeszerzés központosítottan történik, figyelemmel az igények optimalizálására. A beszerzést és a kiszállítást évente 2 alkalommal végezzük. A kézműves, interaktív foglalkozásokhoz szükséges egyedi igényekhez a területi referensek vásárolják meg az anyagokat.

Felelős: gazdasági igazgatóhelyettes, feladattal megbízott területi referens

Határidő: 2019. április; november

Rendkívül nagy igény mutatkozik a közösségi élet szervezését és a kompetenciafejlesztést is elősegítő társasjátékok beszerzése iránt. Ezek beszerzését a települések korosztályi megoszlására, hagyományaira való tekintettel 2019-ben is az elmúlt évihez hasonlóan tervezzük.

Felelős: területi referensek

Határidő: 2019. november

A megyei és városi könyvtár fontos feladata 2019-ben, hogy „Az én könyvtáram” projektben, az FSZEK együttműködő partnereként ösztönözze nemcsak a nyilvános könyvtárakban, hanem a kistelepüléseken is a projektben kidolgozott és bárki számára hozzáférhető mintaprogramok bemutatását, alkalmazását a helyi közoktatás támogatása érdekében.

Felelős: megyei szaktanácsadók, területi referensek

Határidő: 2019. november

2.9 Statisztikai adatszolgáltatás

A statisztikai adatszolgáltatás valamennyi könyvtárat fenntartó önkormányzat kötelező feladata, mely az ellátott kistelepülési könyvtárak számát tekintve – 2018-ra vonatkozóan 325

– leginkább a megyei hatókörű városi könyvtárakra ró rendkívül nagy feladatot. A statisztikai adatszolgáltatás során felmerülő kérdésekkel bármely könyvtár fordulhat hozzánk, segítséget nyújtunk, tanácsot adunk. Az esetleges javításokat az adatszolgáltatás lezárása előtt elvégezzük.

Felelős: igazgató, megyei hálózati igazgatóhelyettes, valamennyi érintett területi referens

Határidő: 2019. február

A statisztikai adatszolgáltatást az Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program adatgyűjtéseiről és adatátvételeiről szóló, 388/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet alapján végezzük. A 1442-es, Jelentés a könyvtárak tevékenységéről elnevezésű módosított adatlapot az ágazati minisztérium kulturális statisztikai rendszerében, kizárólag elektronikusan, online módon töltjük ki, megyei szinten is koordinálva az adatszolgáltatást (<http://kultstat.emmi.gov.hu>). Az adatok beszolgáltatása a rendelet alapján valamennyi könyvtárat működtető intézmény, testület (települési, munkahelyi, felsőoktatási és szakkönyvtárak) számára kötelező. Az adatok ellenőrzését könyvtárunk terület-ellátási csoportja végzi. A beszolgáltatott statisztikai adatok értékelése minden évben jó alapot szolgáltat megyei munkánk összehasonlító elemzéséhez, a szükséges intézkedési irányok kijelöléséhez, megtételéhez.

A megyei statisztikai adattáblák a Megyei Tudástár portálon, a www.bazkonyvtar.hu oldalon 2019-ben is elérhetőek lesznek.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, feladattal megbízott munkatársak, valamennyi területi referens

Határidő: 2019. március 1. augusztus 1.

A KSZR települések forgalmi adatainak évközi ellenőrzése, a szolgáltatóhelyek működésének figyelemmel kísérése érdekében 2019. január 1-jétől bevezetjük a forgalmi adatok havi online bekérését. Ez az adatszolgáltatás a működés ellenőrzésén túl megkönnyíti az éves statisztika készítését is.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, valamennyi területi referens

Határidő: folyamatos

2.10 Könyvtárhasználat

A szolgáltatóhelyek szakmai működését tükröző forgalmi adatok alakulása 2019-ben megyei szinten az alábbiak szerint várható:

lakosságszám	személyes látogatások száma	regisztrált használók száma	14 éven felüliek személyes használata	14 éven aluliak által kölcsönzött dokumentumok száma	14 éven felüliek által kölcsönzött dokumentumok száma
274 983	425 000	47 000	145 800	172 000	290 000

3. Szolgáltató könyvtár

A szolgáltató II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtárban 2013-ban létrejöttek a szolgáltatás humán és infrastrukturális feltételei, kialakult a szervezeti struktúra, amely megfelelő színvonalú szolgáltatás biztosítására alkalmas. A 2014-ben bekövetkezett létszámcsökkenés átmenetileg megnehezítette a terület-ellátási csoport munkáját, de már 2015-ben rendeződtek a humán erőforrással kapcsolatos problémák. 2016 végétől a közfoglalkoztatott munkatárs helyett közalkalmazotti státuszú, felsőfokú végzettségű kolléga került a csoportba, aki a segédkönyvtáros OKJ-s tanfolyamot elvégezte. 2017-ben is 1 fővel gyarapodott a csoport létszáma. 2018-ban újabb változások történtek, egy fő más területen, vezetői beosztásban folytatta a munkáját, majd nyugdíjazás, felvétel és sajnos haláleset is módosította a létszámot. 2018 őszétől a megyei hálózati igazgatóhelyettes irányításával **9 fő**s csoport végzi a feladatokat.

A Terület-ellátási csoporton kívül a Gyűjteményszervezési és Gazdasági osztály munkatársai is jelentős mértékben részt vesznek a KSZR feladatok ellátásában, továbbá egy gépkocsivezető is rendelkezésre áll amellet, hogy a csoport több munkatársa is vezet.

Forrást kell fordítanunk egyrészt a munkatársak ismereteinek bővítésére, a folyamatos továbbképzésre, tapasztalatcserére, de a tárgyi, informatikai és logisztikai erőforrások minőségének megtartására, illetve javítására is, hisz a 327 település szolgáltatásának menedzselése megköveteli a megfelelő időgazdálkodást, s ez ma már a technikai eszközök megbízható működése nélkül lehetetlen.

A jelenleg működő két könyvtárbusz ugyan még el tudja látni a feladatokat, de folyamatos üzemelésük mellett jelentős összegeket kell fordítanunk állagmegóvásukra is. A sikeres EFOP-4.1.8-16-2017-00026 kódszámú pályázatnak köszönhetően fejlesztjük a megyében a könyvtárbuszos ellátást. A pályázat ütemezésének megfelelően 2019 első felében kerül sor a busz kivitelezésére. A szolgáltatás zökkenőmentes, 2019-es bevezetése érdekében a kapcsolódó tervezési és szervezési feladatokat 2019-ben kell elvégezni. A busz üzembe állítása 2019. szeptember 1-jétől várható.

Folyamatos, a gyakorlat által generált fejlesztéseket is megvalósít a megyei és városi könyvtár 2019-ben az EFOP-4.1.8-16-2017-00026 kódszámú pályázatnak köszönhetően servercserére és így a tárolókapacitás bővítésére kerül sor.

4. Minőségfejlesztés, minőségirányítás, a szolgáltatás dokumentálása

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár, mint a megyei Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működtetője, potenciális és tényleges könyvtárhasználói számára a törvény által előírt feladataival, vállalt missziójával, küldetésével összhangban a lehető legjobb színvonalú, minőségi szolgáltatásokat kívánja biztosítani. Minden kommunikációs lehetőséget igyekszünk

kihasználni annak érdekében, hogy a tényleges és potenciális használóinkat szolgáltatásainkról folyamatosan tájékoztassuk, ugyanakkor a könyvtári rendszer által nyújtott szolgáltatásokat vonzóvá, könnyen elérhetővé tegyük.

A településeken dolgozó kollégákkal végzett közös munkánk egyik kiemelt feladata, hogy a kistélepülések lakosságának legalább 25%-a igénybe vegye a könyvtárak által nyújtott szolgáltatásokat. Megszólításuk csak sok csatornán, változatos eszközökkel lehetséges.

Továbbra is a hosszabb távú céljaink között szerepel, hogy a teljes körű minőségbiztosítás valamennyi eszközének, a munkatársak elköteleződésének alkalmazásával a lehető legjobb szolgáltatási színvonalat nyújtsuk könyvtárhasználóink számára. A munkatársak folyamatos képzésével, az innovatív gondolatok és javaslatok beépítésével arra törekszünk, hogy szolgáltatásainkkal megfeleljünk a felénk forduló közönség, közösség elvárásainak.

A települési önkormányzatokkal való kapcsolattartás terén meghatározó a partnerség, az igények kölcsönös tiszteletben tartása, az együttműködésre törekvés.

A közreműködő városi könyvtárak számára bevezetett teljesítésigazolások mellett igyekszünk egységes dokumentumokat biztosítani az adminisztrációs tevékenységekben.

Minősített könyvtárként célunk az, hogy tapasztalatainkat szolgáltatóként is hasznosítsuk, és a minőségi elveket a kistélepülési ellátásban is érvényesítsük.

Rendszerelvűség:

- A minőségbiztosítás megvalósítása érdekében a jövőben is arra törekszünk, hogy valamennyi könyvtári munkafolyamatot rendszerszerű keretek között működtessünk, folyamatosan ellenőrizzünk és értékeljünk. A szakmai feladatokat érintő vagy azokkal összefüggő tevékenységeket az átláthatóság és az ellenőrizhetőség érdekében integrált könyvtári rendszerben végezzük.
- Feladatainkat a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerben más könyvtárakkal összehangoltan végezzük.
- Az újonnan csatlakozott intézményeknél is kezdeményezzük az egységes arculati elemek megjelenését a kistélepülések könyvtárainak homlokzatán elhelyezett táblákon, szóróanyagokon, plakátokon és egyéb belső eligazító táblákon, feliratokon.
- Az újonnan csatlakozott településekre is elkészítetjük és kihelyezzük az egységes feliratú táblákat, a szolgáltatás népszerűsítő anyagait, szórólapjait.
- A Megyei Tudástár portálon elhelyeztük és letölthetővé tettük a Dokumentumok körében a könyvtári, információs és közösségi szolgáltató helyek működéséhez szükséges nyomtatványokat, a rendezvények szervezéséhez, lebonyolításához szükséges iratokat, megrendelőket, biankó meghívókat, népszerűsítő plakátokat, szóróanyagokat, jelenléti íveket és a szükséges dokumentáció egyéb anyagait. A

Megyei Tudástár portál egészének és az egyes menüpontoknak a tartalmi frissítése mellett szükség esetén biztosítjuk azok megújítását is.

- Az új könyvtárbusz üzembeállítása mellett a hatékony kommunikáció és a bővebb szolgáltatás népszerűsítése érdekében, új szórólapokat, ismertetőket, plakátot és új, egységes „megálló” táblákat készítünk.

Tervszerűség:

- A Könyvtárellátási Szolgáltató rendszer keretében ellátott települések magas száma, a rendelkezésre álló állami forrás nagysága, felhasználásának szabályszerűsége megköveteli a részletes tervek kidolgozását. A KSZR minőségi működtetése érdekében éves feladatainkat munkatervben rögzítjük, melyet az egyes ellátási körzetekre, illetve bizonyos esetekben települési szintre lebontva pontosítunk a következő területeken: a dokumentum beszerzés költségkerete ellátási körzetekre lebontva; a rendezvények forrása a kistelepülések nagysága szerint; a közreműködő városi könyvtárak által kiszámlázott költségek felosztása ellátási körzetenként; informatikai fejlesztés, eszközbeszerzés forrásainak felosztása településenként, irodaszerek, kézműves anyagok forrásainak felosztása településenként.
- Az eddigi gyakorlatot követve a tervezés folyamatát valamennyi településre kiterjedő igényfelmérés előzi meg.

Elemzés és ellenőrzés:

- Továbbra is nagy hangsúlyt kell fektetni a forrásfelhasználás folyamatos monitorozására, biztosítva a vezetői ellenőrzés folyamatosságát is.
- Az ellenőrzés és a szükséges korrigálás időbeni elvégzése érdekében a forrásfelhasználás alakulását településsorosan kell vezetni.
- Partnereink, használóink elégedettségét két évente „Elégedettségi kérdőív” alkalmazásával mérjük. A fenntartók és a használók véleményének megismerésére alkalmat adnak a szakmai napok és a személyes látogatások is, melynek gyakoriságát a munkaterv egyéb fejezeteiben, illetve a városi könyvtárakkal kötött megállapodásokban is rögzítettük.
- Közérdekű adatainkat a jogszabályi előírásoknak megfelelően nyilvános felületeinken megjelenítjük, közpénzekből folyó gazdálkodásunkról számot adunk a szolgáltatás weboldalán és a partner önkormányzatoknak készült beszámolókon keresztül.
- Alapdokumentumainkat, publikus iratmintáinkat honlapunkon közzétettük, szükség esetén frissítjük.
- A szolgáltatás-megosztási szerződést kötött városi könyvtárak azonos szempont szerint kötelesek beszámolni az ellátási körzetben végzett munkájukról, melyhez egységes szempontrendszert kaptak. Ennek ellenőrzése a 2016-ban bevezetett teljesítésigazoló lapon történik.

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működésével kapcsolatban 2013-ban megfogalmazott irányelveink érvényesek, melyeket 2019. évi munkánk szervezése során is figyelembe veszünk.

Az egyes munkafolyamatok szabályozása megtörtént, a személyes látogatások, a dokumentum és eszközkiszállítások dokumentálása szabályozott, melyek továbbra is érvényben maradnak:

- Valamennyi településre az év során (ez a könyvtárbuszra is érvényes) legalább 4 alkalommal szállítunk friss dokumentumokat.
- Az alkalmanként kiszállított dokumentumok darabszáma a település nagyságától függően változó, de egy év alatt nem lehet kevesebb, mint 150 db.
- Valamennyi vásárolt és kiszállított dokumentum adata a Corvina integrált rendszerben elérhető, s a lelőhely adatok, a kiszállítás is a rendszer segítségével dokumentált.
- A kistépülési könyvtárosok ezen túl átadó-átvevő listát kapnak a kihelyezett dokumentumokról, s a látogatás tényét, a kihelyezett dokumentumok értékét 2 példányos törzskönyvben is rögzítjük.
- A települési szolgáltató helyre vásárolt egyéb eszközök, gépek, berendezési tárgyak a megyei és városi könyvtár tulajdonába, leltári nyilvántartásba kerülnek, s minden esetben átadó-átvevő jegyzőkönyvvel kerülnek átadásra a településre, ahol idegen eszközként ideiglenes leltárba kell vételezni a Polgármesteri Hivatalban.
- A szolgáltató helyekre kiszállított irodaszerek, kézműves anyagok, könyvtárszakmai nyomtatványok, eszközök szintén átadó-átvevő jegyzék alapján kerülnek átadásra, illetve felhasználásra.
- A rendezvények, olvasásnépszerűsítő programok, digitális kompetenciafejlesztő képzések során követelmény a program dokumentációja, mely alapvetően magában foglalja rendezvények esetén a fotódokumentációt és a létszámadatokat is tartalmazó teljesítésigazolást, képzés esetén a fotókat és a jelenléti ívet. A képzés eredményességét az erre a célra kidolgozott „Elégedettségi kérdőív”-vel mérjük.
- A szakmai teljesítésigazolás során ezek ellenőrzése, meglétének igazolása is megtörténik.
- A KSZR szolgáltatásaival kapcsolatos felmérés alkalmával az „Elégedettségi kérdőív”-et valamennyi, a megyei és városi könyvtárral megállapodást kötött önkormányzatnak és a Könyvtári, információs és közösségi hely munkatársának megküldjük.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, valamennyi érintett területi referens

Határidő: folyamatos

A szolgáltatás dokumentálása

A könyvtárhasználat adatainak elemzése is megerősítést ad ahhoz, hogy kiemelt feladatként kell kezelnünk a könyvtári szolgáltatások népszerűsítését, melyre a továbbiakban is nagy hangsúlyt kell fektetni.

Kiemelt feladatnak tartjuk:

- A szolgáltató helyre vonatkozó adatok és információk közzétételét a megyei hatókörű városi könyvtár honlapján.
- Információk biztosítását a könyvtári szolgáltatásokról a kistéleplési önkormányzat honlapján, különös figyelemmel az új és az ingyenesen igénybe vehető szolgáltatásokra, továbbá a fogyatékossggal élőkét és a nemzetiséghez tartozókat érintő információkra.

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer szolgáltatásainak népszerűsítése során az intézményi és a KSZR részére kidolgozott arculati elemeket használjuk, figyelembe véve a kistéleplések sajátosságait is.

Az eddig használt, a könyvtári szolgáltatásokat népszerűsítő plakátokat, szórólapokat megfelelő példányszámban újra el kell készítenünk (letéti és könyvtárbuszos ellátás esetén egyaránt), hogy folyamatosan legyen tájékoztató anyag a településeken.

A szolgáltatás egységes megjelenését szolgálja a „könyvtári, információs és közösségi helyeken” használatos, azonos arculati elemmel bíró kültéri információs tábla, valamint a könyvtárbuszos megállóhelyeket jelölő tábla. Ezeket az újonnan csatlakozó települések számára is elkészítetjük és kihelyezzük, szükség esetén frissítjük, illetve az új könyvtárbusz megállóhelyeihez újakat készítenk.

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer egyik legfontosabb információs csatornája a honlap. A korábban elkészült Megyei Tudástár portált (www.bazkonyvtar.hu) folyamatosan fejlesztjük a KSZR szolgáltatásoknak, és a használói igényeknek megfelelően. Ez folyamatos és ingyenes reklámfelületet biztosít a rendezvényeinknek. Az eseményekről, programokról elkészült fotókat folyamatosan feltöltjük – a jogszabályi előírásokat figyelembe véve – az aktuális információkkal együtt további figyelemfelkeltés, illetve az események dokumentálása céljából. Folyamatosan bővítjük, aktualizáljuk a Megyei Tudástár portálon korábban elhelyezett:

- az egységesen használt dokumentumtárat,
- az egységes arculattal megtervezett biankó plakát és meghívó mintákat,
- a könyvtári adminisztrációhoz, nyilvántartásokhoz szükséges nyomtatványokat,
- a rendezvények képtárát.

Egyre több település és könyvtári, információs és közösségi hely hoz létre önálló Facebook oldalt, ahol rendszeresen hírt ad tevékenységéről. Az évi két alkalommal megjelenő Könyvtári Mappa pontos krónikása az elvégzett munkánknak, gondjainknak, örömeinknek.

A település vezetőinek és a könyvtárosoknak kívánunk segítséget nyújtani és ötletet adni a portálon elhelyezett és frissülő programajánlóval, melyet kiegészítünk az elmúlt évben meghívott előadók műsorairól készült rövid tájékoztatóval.

Összegzés:

A Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében a II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár országosan a legtöbb – 2019-ben 327, 5500 lélekszám alatti – kistelepülést látja el.

2018-tól a Kulturális törvény 66. §-a l) és n) pontja szerint megfogalmazott feladataink a települési könyvtárak tekintetében a szakmai napok növekedését és az éves beszámolókat, munkatervek elektronikus közzétételét jelentik. Ennek megfelelően bekérjük a beszámolókat, munkaterveket és feltöltjük a Magyarországi Könyvtárak Adatbázisába.

A nyilvános könyvtárak jegyzékén szereplő könyvtárak szakmai módszertani támogatása korábban is szerepelt feladataink között, a kiegészülő feladatellátás miatt a munkaszervezés tekintetében tervezzük a Terület-ellátási csoportban lehetőség szerint a létszám bővítését, illetve a feladatok arányos megosztását, átstrukturálását.

A 2013-tól eddig elért eredmények összegzését színes, fotókkal illusztrált kiadványban kívánjuk közzé tenni, mely a megosztáson túl további eredmények, sikerek elérésére ösztönöz.

Miskolc, 2019. március 28.

Dr. Prokai Margit
igazgató